

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

V Bruselu dne 20.4.2005
COM(2005) 155 v konečném znění

2005/0061 (CNS)

Návrh

NAŘÍZENÍ RADY,

**kterým se mění nařízení (ES) č. 1467/97 o urychlení a vyjasnění postupu při nadměrném
schodku**

(předložená Komisí)

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. Na svém zasedání v Amsterdamu dne 17. června 1997 se Evropská rada dohodla v souladu se zásadami a postupy Smlouvy o ES na Paktu o stabilitě a růstu. Evropská rada však v červnu 2004 poznamenala, že je třeba posílit průhlednost a identifikaci států s rozpočtovým rámcem EU a lépe provádět jeho pravidla a ustanovení. Dne 3. září 2004 Komise zveřejnila sdělení o „posílení správy hospodářských záležitostí a vyjasnění provádění Paktu o stabilitě a růstu“, ve kterém poskytuje vodítko pro strukturu Paktu stability a růstu do budoucna a navrhuje, aby byla posílena jeho ekonomická logika, důvěryhodnost a provádění v praxi.

V návaznosti na sdělení Komise Rada a Komise zahájily rozhovory s cílem dospět k dohodě o reformě Paktu o stabilitě a růstu. Dne 20. března 2005 Rada přijala zprávu nazvanou „Jak zlepšit provádění Paktu o stabilitě a růstu“. V této zprávě se Rada zabývá možnostmi, jak zlepšit řízení a identifikaci států s rozpočtovým rámcem, jak posílit ekonomickou logiku a účinnost paktu v jeho preventivní i nápravné části, jak zajistit dlouhodobou udržitelnost veřejných financí, jak podpořit růst a jak se vyhnout nadměrnému zatěžování budoucích generací.

Tuto zprávu ve dnech 22. a 23. března 2005 schválila Evropská rada a uvedla, že zaktualizuje a doplní Pakt o stabilitě a růstu, jehož součástí jsou nařízení (ES) č. 1466/97 a nařízení (ES) č. 1467/97 a usnesení Evropské rady o Paktu o stabilitě a růstu ze dne 7. července 1997.,.

V závěrech předsednictví Evropská rada ve dnech 22. a 23. března 2005 vyzvala Komisi, aby na základě Radou vypracované zprávy předložila návrhy na změnu nařízení Rady.

2. Komise zohlednila přání Rady co nejvíce omezit změny stávajících nařízení. Legislativní změny se omezily na tu míru, která je nezbytná pro provádění Evropskou radou schválené dohody. Návrhy na změnu nařízení (ES) č. 1467/97 přinášejí čtyři změny, které Rada výslovně ve zprávě žádala; jedná se o definici „výrazné recese“, definici a úlohu „ostatních rozhodujících faktorů“, prodloužení lhůt nezbytných pro podniknutí kroků v rámci postupu při nadměrném schodku a o možnost opakovat některé fáze postupu, zejména doporučení podle čl. 104 odst. 7 a výzvy podle čl. 104 odst. 9. Vedle těchto změn byly do nařízení (ES) č. 1467/97 začleněny určité úpravy především technické povahy, aby byl zajištěn soulad se zprávou Rady a aby se usnadnilo používání postupu při nadměrném schodku.

Zejména lhůta, ve které Rada rozhodne o existenci nadměrného schodku podle čl. 104 odst. 6, se stanoví s odkazem na datum, kdy Komise přijala zprávu podle čl. 104 odst. 3, a nikoli podle dat oznámení, která jsou stanovena v nařízení (ES) č. 3605/93. Díky tomu je možné se zabývat případy, kdy Komise (Eurostat) neuznala rozpočtové údaje krátce po datech oznámení stanovených v nařízení Rady (ES) č. 3605/93. Tuto úpravu zdůvodňuje rovněž skutečnost, že Komise může potřebovat více času na vypracování zpráv podle čl. 104 odst. 3, aby patřičně zhodnotila vliv „jiných rozhodujících faktorů“ uvedených v čl. 104 odst. 3 Smlouvy.

Kromě toho se změnami nařízení (ES) č. 1467/97 mění celková maximální desetiměsíční lhůta mezi daty oznámení stanovenými v čl. 4 odst. 2 a 3 nařízení (ES) č. 3605/93 a rozhodnutím o uvalení sankcí, aby odpovídala změnám lhůtám

pro každou fázi postupu a aby bylo možné vydat revidovaná doporučení podle čl. 104 odst. 7 a revidované výzvy podle čl. 104 odst. 9.

3. Některé ze změn, které Evropská rada doporučila, nevyžadují změnu nařízení (ES) č. 1467/97. Komise vypracuje kodex chování, který vysvětlí způsob jejich provádění. Kodex zejména upřesní, jak Komise a Rada ve všech rozpočtových hodnoceních v rámci postupu při nadměrném schodku náležitě zohlední provádění důchodových reforem podle oddílu 3.4 výše zmíněné zprávy Rady.

Návrh

NAŘÍZENÍ RADY,

kterým se mění nařízení (ES) č. 1467/97 o urychlení a vyjasnění postupu při nadměrném schodku

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na druhý pododstavec čl. 104 odst. 14 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise¹,

s ohledem na stanovisko Evropského parlamentu²,

s ohledem na stanovisko Evropské centrální banky³,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Pakt o stabilitě a růstu tvořila zpočátku nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik⁴, nařízení Rady (ES) č. 1467/97 o urychlení a vyjasnění postupu při nadměrném schodku⁵ a usnesení ze dne 17. června 1997 o Paktu o stabilitě a růstu⁶. Pakt o stabilitě a růstu prokázal svou užitečnost při podchycování deficitních rozpočtů a přispívá tak k vysoké úrovni makroekonomické stability s nízkou inflací a nízkými úrokovými sazbami, jež jsou nezbytné pro udržitelný růst a vytváření pracovních míst.
- (2) Dne 20. března 2005 Rada přijala zprávu „Jak zlepšit provádění Paktu o stabilitě a růstu“, jejímž cílem je zlepšit řízení a identifikaci států s rozpočtovým rámcem, posílit ekonomickou logiku a účinnost paktu v jeho preventivní i nápravné části, zajistit dlouhodobou udržitelnost veřejných financí, podpořit růst a vyhnout se nadměrnému zatěžování budoucích generací. Evropská rada ve svých závěrech dne 23. března 2005⁷ zprávu schválila a uvedla, že Pakt o stabilitě a růstu zaktualizuje a doplní.

¹ Úř. věst. C [...]

² Úř. věst. C [...]

³ Úř. věst. C [...]

⁴ Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁵ Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 6.

⁶ Úř. věst. C 236, 2.8.1997, s. 1.

⁷ Viz příloha 2 závěrů ze zasedání Evropské rady ve dnech 22. – 23. března 2005.

- (3) Pakt o stabilitě a růstu je třeba posílit a vyjasnit jeho provádění tak, aby se zlepšila koordinace a kontrola hospodářských politik. Při tom je třeba patřičně zohlednit měnící se okolnosti, zejména větší hospodářskou různorodost ve Společenství o 25 členských státech a předpokládané demografické změny.
- (4) Pro úplnou implementaci dohodnutého zlepšení provádění Paktu o stabilitě a růstu je třeba novelizovat nařízení (ES) č. 1467/97.
- (5) Přezkoumá se pojem výjimečného překročení referenční hodnoty v důsledku výrazného hospodářského propadu. Při tom je třeba patřičně zohlednit větší hospodářskou různorodost v Evropské unii.
- (6) Je třeba vyjasnit definici a způsob využití všech ostatních rozhodujících faktorů, které mají být vzaty v úvahu. Zpráva Komise musí náležitě odrážet vývoj střednědobé hospodářské pozice země (zejména růstový potenciál, podmínky hospodářského cyklu, provádění politik v rámci lisabonské strategie a politik na podporu výzkumu, vývoje a inovací) a vývoj střednědobé rozpočtové pozice (zejména úsilí o ozdravení rozpočtu během „hospodářsky příznivého období“, udržitelnost dluhu, veřejné investice a celková situace v oblasti veřejných financí). Vedle toho musí být věnována patřičná pozornost všem ostatním faktorům, které jsou podle názoru dotyčného členského státu rozhodující pro celkové kvalitativní posouzení překročení referenční hodnoty. V tomto ohledu je třeba věnovat zvláštní pozornost snaze zvýšit nebo udržet na vysoké úrovni finanční příspěvky vydávané z rozpočtu na podporu mezinárodní solidarity nebo na uskutečnění cílů evropské politiky, zejména sjednocování Evropy, pokud má nepříznivý dopad na růst a daňovou zátěž v daném členském státě.
- (7) Lhůta, ve které Rada rozhodne o existenci nadměrného schodku podle čl. 104 odst. 6 Smlouvy, se stanoví s odkazem na datum, kdy Komise přijala zprávu podle čl. 104 odst. 3, a nikoli podle dat oznámení stanovených v čl. 4 odst. 2 a 3 nařízení (ES) č. 3605/93 ze dne 22. listopadu 1993 o použití Protokolu o postupu při nadměrném schodku, připojeného ke Smlouvě o založení Evropského společenství⁸. To by vyřešilo otázku případů, kdy Komise (Eurostat) neuznala rozpočtové statistické údaje krátce po datech oznámení stanovených v nařízení (ES) č. 3605/93. Komise bude mít rovněž více času na vypracování zpráv podle čl. 104 odst. 3, aby patřičně zhodnotila vliv „jiných rozhodujících faktorů“ uvedených v čl. 104 odst. 3 Smlouvy.
- (8) Lhůty, ve kterých je Rada povinna přijmout rozhodnutí v postupu při nadměrném schodku jsou příliš krátké a měly by být prodlouženy.
- (9) Aby se zajistilo rychlé odstranění nadměrného schodku, je nezbytné, aby členské státy s nadměrným schodkem podnikly účinné kroky a každým rokem dosáhly určitého minimálního zlepšení svého cyklicky očištěného salda měřeného bez jednorázových a dočasných opatření.
- (10) Maximální lhůta, během které členské státy mají podniknout účinné kroky a přijmout účinná opatření, by se měla prodloužit, aby tyto kroky lépe zapadaly do národních rozpočtových procesů a aby soubor opatření byl pojímán souvisleji.

⁸ Úř. věst. L 332, 31.12.93, s. 7. Nařízení naposledy pozměněné nařízením Komise (ES) č. 351/2002 (Úř. věst. L 55, 26.2.2002, s. 23).

- (11) Pokud příslušné členské státy podnikly na základě doporučení účinné kroky podle čl. 104 odst. 7 nebo na základě výzvy podle čl. 104 odst. 9 a pokud jim nepředvídané hospodářské okolnosti mající zásadní nepříznivý dopad na jejich veřejné finance brání v odstranění nadměrného schodku ve lhůtách stanovených Radou, bude Rada moci vydat revidované doporučení podle čl. 104 odst. 7 nebo revidovanou výzvu podle čl. 104 odst. 9.
- (12) Stávající celková maximální desetiměsíční lhůta mezi datem oznámení stanoveným v čl. 4 odst. 2 a 3 nařízení (ES) č. 3605/93 a mezi rozhodnutím o uvalení sankcí neodpovídá revidovaným lhůtám pro každou fázi postupu a nezohledňuje možnost vydat revidované doporučení podle čl. 104 odst. 7 nebo revidované výzvy podle čl. 104 odst. 9. Tuto celkovou maximální lhůtu je proto třeba v souladu s těmito změnami upravit.
- (13) Ustanovení vztahující se na Spojené království o postupu při nadměrném schodku, která jsou uvedena v příloze nařízení (ES) č. 1467/97, je rovněž třeba v souladu s těmito změnami upravit.
- (14) Nařízení (ES) č. 1467/97 by proto mělo být novelizováno,

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Nařízení (ES) č. 1467/97 se mění takto:

1) V článku 2 se odstavce 2 a 3 nahrazují tímto:

„2. Komise a Rada ve svých hodnoceních a rozhodnutích o existenci nadměrného schodku podle čl. 104 odst. 3 až 6 Smlouvy mohou považovat překročení schodku veřejných financí nad referenční hodnotu v důsledku výrazného hospodářského propadu za výjimečné ve smyslu čl. 104 odst. 2, pokud překročení referenční hodnoty vyplývá ze záporné míry růstu nebo z kumulované ztráty ekonomického výkonu v důsledku dlouhého období velmi malého růstu v porovnání s růstovým potenciálem.

3. Komise při vypracování zprávy podle čl. 104 odst. 3 vezme v úvahu všechny další rozhodující faktory. Zpráva musí zejména náležitě odrážet vývoj střednědobé hospodářské a rozpočtové pozice. Komise rovněž přiloží patřičnou pozornost faktorům, které členský stát veřejně předloží Komisi v období do jednoho měsíce po datech oznámení stanovených v čl. 4 odst. 2 a 3 nařízení (ES) č. 3605/93.

4. Komise při hodnocení, zda existuje nadměrný schodek nebo zda k němu může dojít kvůli nedodržení kritéria uvedeného v čl. 104 odst. 2 písm. a), a Rada při rozhodování o existenci nadměrného schodku, vezmou v úvahu rozhodující faktory uvedené v čl. 2 odst. 3 pouze pokud se schodek veřejných financí příliš neodchyluje od referenční hodnoty a pokud je překročení této hodnoty dočasné.

5. Pokud Rada na základě čl. 104 odst. 6 rozhodla, že v některém členském státě existuje nadměrný schodek, Komise a Rada vezmou v následujících fázích postupu podle článku 104 rovněž v úvahu rozhodující faktory uvedené v odstavci 3. Tyto

rozhodující faktory se neberou v úvahu v případech uvedených v čl. 3 odst. 5 a v čl. 5 odst. 2 tohoto nařízení nebo při rozhodnutích Rady podle čl. 104 odst. 12 o zrušení všech nebo některých jejích rozhodnutí uvedených v čl. 104 odst. 6 až 9.“

2) Článek 3 se mění takto:

a) Odstavec 3 se nahrazuje tímto:

„3. Rada rozhodne o existenci nadměrného schodku v souladu s čl. 104 odst. 6 do dvou měsíců od data, kdy Komise přijme zprávu podle čl. 104 odst. 3. Pokud rozhodne, že existuje nadměrný schodek, Rada zároveň zašle v souladu s čl. 104 odst. 7 dotyčnému členskému státu doporučení.“

b) Odstavec 4 se nahrazuje tímto:

„4. Doporučení Rady podané v souladu s čl. 104 odst. 7 stanoví nejvýše šestiměsíční lhůtu, během níž má dotyčný členský stát přijmout účinná opatření. Doporučení Rady také stanoví lhůtu pro odstranění nadměrného schodku, což by mělo být dosaženo v následujícím roce po jeho zjištění, pokud nenastanou zvláštní okolnosti. V doporučení Rada požaduje, aby členský stát dosáhl určitého minimálního zlepšení svého cyklicky očištěného salda měřeného bez jednorázových a dočasných opatření, aby se zajistilo odstranění nadměrného schodku ve lhůtě, která je stanovena v doporučení.

5. Pokud dotyčný členský stát podnikl na základě doporučení účinné kroky podle čl. 104 odst. 7 a pokud po přijetí doporučení nastanou nepředvídané hospodářské okolnosti mající zásadní nepříznivý dopad na jeho veřejné finance, může Rada na doporučení Komise rozhodnout o přijetí revidovaného doporučení podle čl. 104 odst. 7. V tomto revidovaném doporučení by se o jeden rok prodloužila lhůta pro odstranění nadměrného schodku. Rada zejména zhodnotí, zda dotyčný členský stát podnikl účinné kroky k dosažení každoročního určitého minimálního zlepšení svého cyklicky očištěného salda měřeného bez jednorázových a dočasných opatření. Rada na základě hospodářských prognóz uvedených v doporučení posoudí, zda existují nepředvídané hospodářské okolnosti mající zásadní nepříznivý dopad na veřejné finance.

3) Článek 5 se nahrazuje tímto:

„Článek 5

1. Případné rozhodnutí Rady podle čl. 104 odst. 9 vyzývající dotyčný členský stát k tomu, aby učinil opatření ke snížení nadměrného schodku, se přijme do dvou měsíců od rozhodnutí Rady podle čl. 104 odst. 8 o tom, že nebyly učiněny žádné účinné kroky. Ve výzvě Rada požádá, aby členský stát každoročně dosáhl určitého minimálního zlepšení svého cyklicky očištěného salda měřeného bez jednorázových a dočasných opatření, aby se zajistilo odstranění nadměrného schodku ve lhůtě, která je stanovena ve výzvě.

2. Pokud dotyčný členský stát podnikl na základě výzvy účinné kroky podle čl. 104 odst. 9 a pokud po přijetí výzvy nastanou nepředvídané hospodářské okolnosti mající zásadní nepříznivý dopad na veřejné finance, může Rada na doporučení Komise

rozhodnout o přijetí revidované výzvy podle čl. 104 odst. 9. V této revidované výzvě by se o jeden rok prodloužila lhůta pro odstranění nadměrného schodku. Rada zejména zhodnotí, zda dotyčný členský stát podnikl účinné kroky k dosažení každoročního požadovaného zlepšení svého cyklicky očištěného salda měřeného bez jednorázových a dočasných opatření. Rada na základě hospodářských prognóz uvedených ve výzvě posoudí, zda existují nepředvídané hospodářské okolnosti mající zásadní nepříznivý dopad na veřejné finance.

4) V článku 6, druhé větě se slova „dvou měsíců“ nahrazují slovy „tří měsíců“.

5) Článek 7 se nahrazuje tímto:

„Článek 7

Pokud se dotyčný členský stát nepodřídí jednotlivým rozhodnutím, které Rada postupně přijme na základě ustanovení čl. 104 odst. 7 a 9, potom se rozhodnutí Rady o uvalení sankcí podle čl. 104 odst. 11 přijme do čtrnácti měsíců od data, kdy Komise přijala zprávu podle čl. 104 odst. 3. Použijí-li se čl. 3 odst. 5 nebo čl. 5 odst. 2 tohoto nařízení, čtrnáctiměsíční lhůta se odpovídajícím způsobem změní. V případě záměrně plánovaného schodku, o kterém Rada rozhodne, že je nadměrný, se použije zkrácené řízení.

6) Článek 9 se mění takto:

a) Odstavec 2 se nahrazuje tímto:

„2. Doba, po kterou je postup pozastaven, se nezapočítává ani do lhůty uvedené v článku 7, ani do lhůty uvedené v článku 6 tohoto nařízení.

b) Doplnuje se nový odstavec 3, který zní:

„3. Po vypršení lhůty uvedené v čl. 3 odst. 4 první větě a po vypršení lhůty uvedené v článku 6 druhé větě tohoto nařízení Komise informuje Radu o tom, zda považuje přijatá opatření za dostačující k zajištění patřičného pokroku při odstraňování nadměrného schodku v lhůtách stanovených Radou za předpokladu, že se tato opatření plně provádějí a že hospodářský vývoj odpovídá prognózám. Sdělení Komise je zveřejněno.“

7) Odkazy na článek 104c se v celém nařízení nahrazují odkazy na článek 104.

8) Příloha nařízení (ES) č. 1467/97 se nahrazuje přílohou tohoto nařízení.

Článek 2

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne [...].

*Za Radu
předseda/předsedkyně*

Příloha

lhůty pro spojené království

1. Aby bylo zajištěno rovné zacházení se všemi členskými státy, Rada při přijímání rozhodnutí uvedených v oddílech 2, 3 a 4 tohoto nařízení zohlední odlišné datum začátku rozpočtového roku ve Spojeném království tak, že přijme rozhodnutí týkající se této země v obdobných fázích rozpočtového roku, ve kterých byla nebo budou přijímána rozhodnutí pro ostatní členské státy.

2. Ustanovení uvedená ve sloupci I se nahrazují ustanoveními ve sloupci II.

Sloupec I	Sloupec I
„následující rok po zjištění schodku“ (čl. 3 odst.4)	„následující rozpočtový rok po zjištění schodku“
„předchozí rok“ (čl. 12 odst. 1)	„předchozí rozpočtový rok“